

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 13.

V Ljubljani, v torek 17. januarija 1888.

Letnik XVI.

Deželni zbor kranjski.

(Štirinajsta seja dne 17. januarija.)

Pričetek seje ob 1/2 11. uri dopoldne. Po prečitani in odobreni zapisnika trinajste seje in razdelitvi došlih vlog se odsekom v pretresanje izroči četrto poročilo deželnega odbora in sicer: Poročilo gledé zopetne zgradbe deželnega gledišča finančnemu odseku, načrt novega cestnega zakona in zakona o uvrščevanju cest, dalje poročilo o prošnji posestnikov z Brega, Podolnice in Dobrove za uvrstitev ceste z Dobrove do Zaklanca med okrajne ceste, in poročilo o prikladi na pivo v mestni občini kamniški za l. 1888. do vštete l. 1893. pa upravnemu odseku.

Poročilo deželnega odbora gledé 4% priklade na najemščino od stanovališč v mestni občini novomeški za l. 1888. se pa po nasvetu poslanca Murnika takoj reši in se sprejme brez ugovora naslednji predlog:

„V mestni občini Novomesto (Rudolfovo) se dovoljuje l. 1888. pobiranje 4% naklade na najemščino od stanovališč s to izjemo, da se ta naklada od letnih najemščin pod 24 gl., od najemščin za stanovališča c. kr. vojaških uradov in c. kr. častnikov ne pobira, od drugih hišnih najemščin pa od vseh od vsacega goldinarja po 4 krajcarje.“

Zadnjič rešeni zdravstveni zakon se potrdi v tretjem branji.

Poslanec Gutmannsthal vpraša pri tej priliki poročevalca, bode li zdravnikom kako zabranjeno, da ne bodo mogli ljudem računati po lastni volji?

Dr. Vošnjak odgovarja, da se bodo premjemki zdravnikov vsled določbe § 13. vravnali po posebni inštrukciji, da bode pa tudi deželni odbor pazil na to, da zdravniki za svoje posle ne bodo preveč zahtevali, ter določil, koliko smejo računati. Gutmannsthal se poročevalcu zahvali za to pojasnilo.

Potem poroča poslanec Klun o porabi enega dela Holzapfelnevo zapuščine za gluhome. Ta zapuščina je koncem l. 1887. znašala 220.359 gld., nje letni dohodki pa štejejo 9500 gld. Lani je bil deželni zbor sklenil, da naj bi se iz teh

dohodkov pripravilo 20 prostorov po 150 gld. za 20 gluhomeh deklic v šmihelskem zavodu pri Novem Mestu, torej v skupnem najvišjem znesku 3000 gld. Deželna vlada pa je temu sklepu le pogojno pritrdila, namreč da iz Holzapfelnevo zapuščine ne dovoli 20, ampak le 10 ustanov v skupnem znesku 1500 gld. in tudi teh deset le proti temu, da dežela na deželne troške prevzame odgojo 10 gluhomeh dečkov. Deželna vlada namreč misli, da bi se morala Holzapfelnevo zapuščina prav za prav rabiti le za napravo domače gluhomehnice, ki bi se pa predolgo zavlekla, ako bi se vsako leto 3000 gl. potroševalo za gluhomeh deklice. Poročevalec pa dokazuje, da se sme Holzapfelnevo premoženje rabiti tudi za odgojo gluhomeh otrok, in da bi se naprava lastnega zavoda ne zavlekla, ako bi v ta namen vsako leto potrosil 3000 gld. Za stavbo bi še zmerom od Holzapfelnovih dohodkov vsako leto nakladali 6500 gld., Wolfvoh pa 1600 gld., torej čez 8000 gld., ter bi imeli že v 6 letih z Wolfovo glavnico 42.000 gld. in z obrestnimi obrestmi za stavbo lastnega zavoda nabranih 100.000 gld. Tudi dokazuje s statističnimi številkami, da 20 ustanov za gluhomeh deklice ne bi bilo preveč, ker je že zdaj v šmihelskem zavodu 10 takih deklic, 12 drugih jih je pa prednici še naznanjenih, in tri so v linškem zavodu. Izmed prej omenjenih 22 so razun treh vse z Dolenjskega, koliko jih mora biti še na Gorenjskem in Notranjskem, za katere ne vemo; 10 ustanov bi bilo torej premalo. Poročilo torej deželnemu zboru priporoča, naj zahtevi slavne vlade ne pritrdi, ampak naj ostane pri svojem lanskem sklepu ter se v tej zadevi obrne naravnost do ministerstva in v ta namen sprejme naslednje predloge finančnega odseka:

„1. Deželnemu odboru se naroča, naj se potom slavne deželne vlade obrne do visokega ministerstva s prošnjo, da v smislu lanskega deželnozborovega sklepa

- a) pritrdi izročitvi Holzapfelnevo zapuščine v deželno oskrbovanje, ne da bi se zaračunovali 50 odstotni doneski k upravnim troškom,
- b) privoli, da se iz Holzapfelnovih dohodkov za gluhomeh deklice v zavodu šolskih sester „de Notre Dame“ v Šmihelu pri Novem Mestu,

dokler deželne koristi ne bodo zahtevale drugačnega ukrepa, preskrbi 20 prostorov po 150 gl. za vsako gojenko, torej v skupnem najvišjem znesku 3000 gld.

2. Deželnemu odboru se dalje naroča, naj v slučaju, ako visoko ministerstvo pritrdi izročitvi Holzapfelnevo zapuščine v deželno oskrbovanje, nemudoma pretresa vprašanje, kje, kako in kedaj bi se dala napraviti lastna gluhomehница, in naj o tej zadevi poroča prihodnjemu deželnemu zboru.

S tem je rešeno tudi poročilo deželnega odbora v § 9 letnega poročila gledé Holzapfelnevo ustanove.“

Ti predlogi obveljajo brez vsakatega ugovora soglasno.

Poslanec Luckmann potem poroča o razširjenji prisilne delavnice in omenja, da prisilna delavnica za mladostne prisiljence ni, ampak bi bilo treba zanje napraviti poseben izboljševalen zavod. Ker je pa domačih mladostnih prisiljencev prav malo, ne izplača se za nje napravljati poseben oddelek. Torej bi bilo najbolje, naj domače mladostne prisiljence pošiljamo drugam, in ravno to priporočamo tudi drugim deželam, ki sem oddajajo svoje prisiljence. Dalje omenja, da obravnave z mestnim zastopom zaradi zemljišča, ki ga dežela od mesta kupuje, zaradi nameravanega novega pota še niso dovršene, in da bi bilo prav, kupiti tudi košček Luckmannovega sveta; razširjenje zavoda pa bi bilo deželi na korist, ker bi bilo mogoče sprejemati več vnanjih prisiljencev in vsled tega domače ceneje zdrževati. V imenu finančnega odseka torej predlaga:

„1. Visoki deželni zbor naj potrdi deželno-odborske ukrepe gledé zboljšanja in razširjenja prisilne delavnice.

2. Ustanovljenje izboljševalnega zavoda za mladostne gojence, koja bi bila popolnoma ločiti od prisilne delavnice, opusti se in je prositi visoko c. kr. vlado za potrditev tega sklepa.

Ko bo potrdila vlada ta sklep, naznaniti je deželam, ki rabijo sedanji izboljševalni oddelek, da se je opustil ta zavod, ter jih prositi, naj kolikor mogoče hitro ukrenejo potrebno, da drugam izroče svoje mladostne gojence.

LISTEK.

„Slava Leonu XIII.“

(Spevoigra, igrana v Marijanišči.)

(Konec.)

Da bi prenovil in preosnoval človeško družbo, hotel je Leon XIII. postaviti precej ob začetku svojega papeževanja trdno podlago: ta podlaga je temeljita vednost. Žalibog pa, da je vednost, posebno modroslovna, zahajala v novem veku zopet in zopet na kriva pota. Zato je Leon XIII. pokazal učenika, katerega se smejo in morajo okleniti učenjaki, ako hočejo ostati v resnici, in ta je Dominikanec sv. Tomaž Akvinski. Ne čudimo se torej, ako ga zastopnik celega reda, Dominikanec v beli obleki s črno čezramnico proslavlja.

Navdušen bližam Tebi se, o Leon,
Dominika očeta revni sin
Budi navdušenje mi Tvoja slava
In Tvojih del spomin.

Pred 600 leti v našem sv. redu
Je vzbudil se mogočen mož — svetnik;
Tomaž, z Akvina, modrijan krščanski,
Cerkvene vede velikanski pomnik.

Pozabil nanj je svet in na nauke,
Ki jih je on Boga navdan učil,
Zato pa Ti si spet ga priporočil,
Kot luč rešitve svetu ga odkril.

Da modroslovje Kristu odtujeno
Se vrne spet na pravo pot,
In v sveti veri nekdaš zasajeno
Osreči z vero zopet zemski rod.

Na Troji strani, Leon, je resnica,
S Teboj Marija in s Teboj je Bog,
S Teboj srce, s Teboj krepka desnica,
Je zate vnetih, vernih Ti otrok!

Zahvaljuje se mu pa tudi za razširjanje rožnega venca, ki ga je sv. Dominik prvi učil moliti.

Ne bilo bi pa prav, ako bi v tem splošnem proslavljanju zaostali otroci, katere sedanji sv. Oče goreče ljubi, ker tako zelo skrbi za ljudske šole. Kot škof v Peružiji je imel za zapuščene sirote veliko skrb, zbiral je mladino krog sebe in jej delil

dušnih ter telesnih dobrot. Zato se mu bliža mala trumica lično opravljenih otrok, katerih načelnik sv. Očeta tako-le nagovarja:

Vse se Ti uklanja, vse Te pozdravlja
Danes v Tvoj slavnostni čas;
Vse si sprejel in vse blagoslovil:
O blagoslovi še nas!

Borne sirote, deca nezmožna
K tebi, k Očetu hiti,
Kakor je Kristus srčno nas ljubil,
Tvoje i srce za nas gori!

Prazne so roke, ni ga darila,
Polno pa želj je srce
Sprejmi obljube, sprejmi voščila
Z duše nam vrejo gorke.

Kadar zrastemo in smo veliki
Bomo živeli za Te,
Bomo branili vero presveto
Naše roke in srce.

To Ti obeta deca slabotna,
To Ti prisega trdno,
Kristu in Tebi, Oče presveti,
Nikdar nezvesta ne bo.

3. Deželni odbor se nalaga, da se pogodi s zunanjimi izboljševalnimi zavodi zaradi sprejema kranjskih mladostnih gojencev, ter pooblašča, da pokrije dotične troške iz prisilno-delavničnega zaklada.

4. Deželni odbor se nalaga, naj dá zgraditi po predloženem načrtu in proračunu poslopje za delavnico in postaviti leseno lopo s zidanimi stebri v znesku do okroglih 3000 gold. za zadnjo, ter vse potrebno kolikor mogoče hitro ukrene z ozirom na to, da morajo biti vse te zgradbe zgotovljene najdalje do konca septembra 1888.

5. Troški, ki se bodo porabili za te nove zgradbe, pokriti so iz prisilno-delavničnega zaklada, kojemu se v ta namen dovoljuje posojilo v najvišjem znesku 40.000 gold. iz deželnega zaklada pod tem pogojem, da se mu bo kolikor mogoče hitro povrnilo in da veljavna ostane pravica dežele Kranjske do doneskov državne uprave za troške, koje je posojiloma prevzel deželni zaklad ali koji bodo še v bodoče nastali za zboljšanje in razširjenje zavoda.

6. Deželni odbor se pooblašča, da še enkrat vložiti pri visokem ministerstvu notranjih zadev ugovor zaradi olajšanja dogovorov, ki so dognati z deželami, koje ob enem rabijo prisilno delavnico, ter se mu naroča, naj takó pripravi dotične pogodbenne načrte, ki so predložiti visokemu deželnemu zboru v potrjenje, da se v njih zagotovi gledé na število gojencev, kolikor dovoljuje prostor, oddajanje prisiljencev po razmerji dosedanje udeležbe deželâ za kolikor mogoče dolgo dôbo in se določi, da se bode znižala dosedanja taksa za preskrbovanje v znesku 50 kr. za osebo in dan vsled slučajnega prištedenja pri režiji le takrat, ko bodo popolnoma poplačani deželi Kranjski stroški za zboljšanje in razširjenje zavoda.

7. Deželni odbor se nalaga, naj si pri oddaji del izgovori, da bo moral stavbeni povzetnik rabiti proti primerni odškodnini zidarje in zidarske pomagače, kolikor jih je na razpolaganje v prisilni delavnici, in da preskrbi zavod, kolikor se to dá izvršiti, mizarska, likarska, steklarska, ključavničarska dela in zalaganje železa v svoji lastni režiji, oziroma potom akorda ali omejenega razpisa.

8. Deželni odbor se nalaga, oziroma daje pooblastilo, da kolikor mogoče ugodno poravnâ navskrižje, ki je nastalo z mestno občino ljubljansko gledé cestne naprave, in konečno sklène pogodbo zaradi zemljišnega nakupa.

Vsi nasveti obveljajo brez ugovora.

Dr. Bleiweis potem poroča: a) o splošni javni bolnici v Ljubljani; b) o zgradbi dveh oddelkov v blaznici na Studenci; c) o zgradbi bolnice za kužne bolezni. Omenja, da je sedanja bolnišnica v vsakem oziru nezadostna, da število bolnikov od leta do leta narašča, da bi bilo pa slabo gospodarstvo, ko bi se razširjalo poslopje, ki opravičenim zahtevam več ne zadostuje. Za napredek ljubljanskega mesta je namreč največe važnosti, da se bolnišnica umakne s sedanjega prostora kam drugam. K tej prestavi bi gotovo z doneski pripomogli mestni zastop, hišni posestniki blizo sedanje bolnišnice in kranjska hranilnica. V tem slučaju bi ne bilo treba zidati posebne bolnišnice za kužne bolezni, pač pa je treba razširiti blaznico na Studenci, da se tje spravijo umobolni, ki so sedaj v stari bolnišnici. Torej predlaga:

Za Te živel, za Te molili
Bodemo, bodemo vsi;
Tebe, naš Oče, Tebe naš Leon
Bog naj še dolgo živi!

Res, to je najmilejši prizor: ta obljuba, to zadrževanje iz nežnih ustic malih otročičev spominja na besede: ex ore infantium et laetentium itd.

Za tem prizorom poje pevski zbor krepko papeško himno. A glej! Krilati angelj se je vspel nad papežev kip, ki je na vzvišenem in z grbom okrašenim stolom, ter drži lavorov venec nad njegovo glavo. Bliščeča svetloba pa se vsipa na prizorišče, ko klečijo vsi zastopniki pred papežem. Tu pade zastor.

Pripravljanje oprav, sestavljanje glasbenega dela in urejevanje prizorov na odru je stalo mnogo truda. Blagi dobrotniki se ga niso strašili. Pesniški del — iz deklamacij — je res krasen, kakor se je uveril čitatelj sam. Izvršil ga je, kakor že druge igrokaze, nadopolni bogoslovec g. Jan. Krek. Vsem bodi slava in hvala, da se je mogla pevati

Slava Leonu XIII!

„Visoki deželni zbor naj sklène:

1. Z ozirom na neodstranljive nedostatke in pomanjkanje prostora v sedanji bolnišnici, dalje z ozirom na to, da je za napredek, razširjatev in olepšavo glavnega mesta neobhodno potrebno, da se umakne bolnišnica s sedanjega prostora, sklène deželni zbor zgraditi novo bolnišnico na drugem in primerem kraji mesta, ako se zdolej sub a) in b) omenjene razprave ugodno izvrše.

V izpeljavo tega sklepa pooblašča se namreč deželni odbor:

- a) dogovoriti se z mestno občino ljubljansko in s posestniki, ki imajo hiše in zemljišča blizo bolnišnice, gledé doneskov k stavbenemu zakladu za zgradbo bolnišnice na drugem mestu,
- b) prositi slavno kranjsko hranilnico podpore v ta humanitarni namen, in
- c) prihodnjemu deželnemu zboru poročati o vspehih teh obravnav, eventualno nakupiti primeren stavben svet, ter predložiti načrte in proračune troškov za zgradbo nove bolnišnice.

2. Za blaznico na Studenci se dovoli sezidati dva oddelka s prostorom za 72 umobolnih, 36 moških in 36 ženskih, s skupnim stavbenim zneskom 66.000 gld.

3. Za stavbene troške leta 1888 se dovoli znesek 38.000 gld. iz deželnega zaklada.

4. Deželni odbor se naroča, da te stavbe, katere se imajo izvršiti v letih 1888 in 1889, oddâ na podlagi načrtov, potrjenih od slavnega deželnega zbora v 8. seji dné 21. aprila 1877 potom javne konkurence.

5. Zgradba kopališča v sedanji bolnišnici, zgradba bolnišnice za kužne bolezni, nakup njive za omenjeno zgradbo in prodaja poljanske podružnice, kar je bil nasvetoval deželni odbor v prilogah 45 in 49, se ne izvrše.

Deželni zbor pritrdi vsem tem predlogom brez ugovora. (Konec prih.)

K obdačenju žganih pijač.

O tem prevažnem vprašanji piše „Slovenski Pravnik“:

„Vedno glasnejše in splošnejše postajajo tožbe o premnogem popivanji žganja, in vse države čutile so se že primorane, da so ugibale o sredstvih, ki bi naj zajezila to ne najmanjše zlo sedanjega časa.

Obdačenje žganih pijač, celó proglasitev dotične državne samoprodaje, omejitev žganjarij, začasna popolna prepoved točenja, postave zoper pijančevanje, zasobna društva itd., uporabljala so se zoper to nadlogo z večjim ali manjšim, nikoder pa s temeljitim vspehom.

Tudi avstrijska državna uprava ni zaostala v tem potezanji in skuša že nekaj let sèm preprečiti prisilno zavživljanje žganja z obdačenjem teh pijač.

Tajiti sicer ne moremo, da bi se s tem sredstvom ne mogel doseči zaželjeni namen; tudi ima državni zaklad svoje koristi od njega; da se pa v resnici doseže povoljni vspeh, treba bi bilo v zakonu in v dejanji ostrejšje izrečene odločnosti (po Schalovi „Nationalökonomie“ [1885, Tübingen] plačati je davka od jednega hektolitra žganja v Angliji 394, v Združenih državah 198, na Nizozemskem 193, v Rusiji 182, v Franciji 124, na Švedskem 83, v Belgiji 75, v Italiji 24, na Pruskem in Bavarskem 26 in v Avstriji 22 mark), katero pogrešamo sem ter tje v tej stroki, kakor se nam dozdeva.

V dokaz temu našemu mnenju naj nam je dovoljeno na korist stvari, in ker se ravno sedaj pripravljva k dotičnemu postavnemu koraku, navesti nekatere pomisleke iz vsakdanje prakse.

Pred vsem zdi se nam umestno, da bi se moralo obdačenje žganih pijač pogloblito nalagati na njihovo izdelovanje in uvažanje; s tem bi postala njihova raba sploh manj pristopna in bi se njihova zloraba zadušila že tako rekoč pri svojem izviru. (Ni nam nikakor na tem, da bi se naravnost onemogočilo zavživljanje žganih pijač; njihova krepčilna in higijenska vrednost je nedvomna posebno pri ljudeh, ki opravljajo teška dela pri veliki vročini ali hudem mrazu. To vrednost pa imajo le toliko časa, dokler se zavživajo zmerno in ne postane „kozareček uboščekov“ — kozarec.)

Obdačenje točenja ostalo bi lahko tudi zanaprej v veljavi, to pa le bolj postransko in v namen, da se lažje in natančneje nadzoruje obrt.

Dosedajni nizki davek na žganje s svojimi

mnogimi oprostivami in olajševanji (znižanje davka na žganje za tehnične namene utrdilo bi se lahko takó, da se napravi žganje za pijačo nerablljivo; oprostitev za domačo potrebo pa nasprotuje namenu obdačenja) je morebiti zadostoval za prejšnje čase in razmere; sedaj pa, ko itak omogočuje nizka cena teh pijač, provzročena vsled kvantitativnega pomnoženja po že izvršenem obdačenju, njihovo zlorabo, sedaj je ravno tako malo primeren, kakor je primerna osloboditev trgovine z žganjem do najmanjše mere jednega litra in omejitev davka na žganje v toliko, kolikor se ga povžije v javnih pivnicah. Vrh tega pa je to slednje obdačenje s tako imenovano „posebno davščino“ mnogo pre nizko. Dokaz temu, da hočejo to popraviti deželna zastopstva drugo za drugim s posebnimi deželnimi nakladami na žganje.

Popolnoma škodljivo pa se nam zdi tega davka nadaljno znižanje vsled razločevanja žganjetoča v glavno in stransko trgovino, ter da je izvolitev tega razločka stranki sami prepuščena, ko prijavlja davkarskemu uradu svoje točenje. Samo ob sebi se razumeva, da nikomur, ki ima poleg tega še kakovo drugo trgovino, ne pride na misel, prijavljati svoj žganjetoč kot glavno trgovino, za katero bi moral plačevati veliko večji davek.

Le v slučaju, ako hoče finančna oblast temu oporekati, pristo je, da provzroči obravnavo in razsodbo v tem vprašanji. (Pri takih obravnavah pokaže se dostikrat, da nima dotični prijavitelj niti koncesije za žganjetoč, in to vsled tega, ker ni ukaza, po katerem bi se morala izkazati pridobljena koncesija pri financijelni prijavi točenja za odmerjenje posebne davščine.)

To obravnavo pa je veliko lažje zaukazati, kakor izvršiti. Namen jej je, poizvedeti in dognati obseg in številno razmerje žganjetoča k prodajanju jedil in prenočevanju tujcev. Komu pa so znani dotični podatki, razven stranki sami, in še tej menda ne po številkah? Najnatančnejša zasliševanja občinskih predstojnikov in drugih zaupnih mož podajajo tudi le nedoločne izjave, ki niti ne izvirajo iz dejanjskega prepričanja, na katere marveč vplivajo pogostoma osobni in krajevni nagibi, ki bi smeli biti pri tem najmanj merodajni. Temu pridružujejo se pa še dvoji o pojmu in obsegu onega obrta, s katerim naj se ta primerja. Tako vprašanje je na primer, ali naj se prišteva razpečevanje kruha k prodajanju jedil, ali pa naj se nanj ne ozira, ker pripada k opravičenju točenja itd. Na kako podlo podlago so oprte te razsodbe, razvidi se tudi že lahko iz tega, da se spreminjajo od tečaja do tečaja po tem, kateri zaupni možje se prašajo za mnenje.

Pa tudi, ko bi ne bilo teh težav pri razsojevanji, ne doseže se namen, ki je veljal zakonodajalcu pri razločevanju glavne in stranske trgovine. Namen more biti le ta, da bi se v resnici majhno točenje ne obdačilo neprimerno visoko. Namesto da bi se vsled tega proglasili visokost in množina prodanih žganih pijač merodajnika, ustanovilo se je njuno razmerje k drugim trgovinam dotičnega krčmarja kot vodilo pri razločevanju, ter določila kot glavna trgovina ona, ki mu donaša več dobička, kot stranska pa ona, od katere ima manj koristi.

Ako so te druge trgovine velike in razširjene, sme biti tudi žganjetoč ogrožen, ostane pa vendar stranska trgovina, da je le manjši od prvih. Zgodí se torej prepogostoma, da ima marsikatera gostilna žganjetoč predpisan kot stransko trgovino, akoravno iztoči več žganih pijač v enem dnevu, kakor mnoge glavne kupčije celi teden. (Zadnji čas pričelo se je iz besed postave izvirajoči anomaliji izogibati z nasprotnimi razsodbami.) Praktična vrednost tega razločevanja v glavno in stransko kupčijo pri žganjetočih je tedaj jako skromna, bodisi za državni zaklad (v Avstriji postavil se je leta 1887. v državni proračun davek na žganje v znesku 9 milijonov goldinarjev [okroglih 12 milijonov mark], med tem, ko donaša v Nemčiji 69, v Franciji 87, v majhni Holandiji 22 in v Angliji 226 milijonov mark), bodisi za zadušenje žganjske kuge.

Z veseljem pozdravljamo zaradi tega po visoki državni upravi državnemu zboru izročeno vladno predlogo postave zoper pijančevanje, s katero se omejuje trgovina in točenje žganih pijač, vsled katere postane pijanost kaznjiva, katera odreka takim dolgovom pravico do tožbe in rubežni. Kar pa v njej obžalovanjem pogrešamo, je, da se ne vpelje ob enem tudi zdatnejše obdačenje špirta pri izdelovanji in uvažanji in da se ne prekličje določbe o razločevanju v glavne in stranske obrtnije.

Politični pregled.

V Ljubljani, 17. januarja.

Notranje dežele.

Vprašanje o *verski šoli* sprožila bo konservativna stranka že v prihodnjem zasedanju državnega zbora. „Grazer Volksblatt“ piše v tem oziru: „... Sploh pa se bo že v kratkem pokazalo, kaj da tirja konservativna stranka z versko šolo.“

Povodom otvorjenja *praškega nemškega gledališča* in pozneje vršile so se in se še vedno vršile politične demonstracije v velikonemškem duhu. Čuje se, da bo vlada odločno temu oporekala. Škodovalo ne bo!

V *ogerskem državnem zboru* pričela se je včeraj glavna debata o proračunu; Hegedüs je govoril zanj, Horansky in Helfy zoper njega.

Med *ogerskim finančnim ministerstvom* in Rothschildovo skupino navstala so načelna nasprotujoča si mnenja, kojih ni mogel odstraniti niti minister Tisza sam z osebnim posredovanjem. Ogerska vlada se brani dati Rothschildovi skupini na razpolaganje zlato rento, ker se je zavezala nasproti državnemu zboru, da ne bo več nalagala deželni dotičnih bremen. Zastopniki Rothschildove skupine pa se odločno branijo prevzeti ogersko papirno rento. Mnenje je splošno, da bo odnehala — vlada ogerska.

Vnanje države.

Predvčerajšnjim daroval je sv. Oče, *Leon XIII.*, slavnostno mašo v navzočnosti 389 škofov. Proglašeni so bili za svetnike Peter Claver, Janez Berchmans, Alfonz Rodriguez in sedem ustanovnikov servitskega reda.

K poročilu o včeraj navedenem novoletnem govoru *bolgarskega* kneza dostavlja „Fremdenblatt“ nekaj prav hudomušnih opazk: Iz govora mora vsakdo čutiti, kakor da bi Bolgari v istini že stali pred resnimi dogodki. Znano pa je, da se z bolgarskim vprašanjem meritorično še ne pečajo danes evropske velesile. Zatrjevanja pa, da hoče knez umreti za deželo, dokaz so osebnega junaštva knezovega, o kojem sploh nikdo ni dvojil. Toda take stavke smo čuli že tolikokrat iz raznih ust in pri najrazličnejših prilikah, da nas že več ne iznenadijo, ker so postali skoraj vsakdanje besedičenje. Rekli bi skoraj, da izgube svojo tehtno veljavo te besede že v istem trenutku, v kojem so izgovorjene. — Iz Sofije in Bukarešta se poroča, da so navstali resni nemiri med Bolgari na deželi. Vlada sicer trdi, da jej o tem ni ničesa znanega; vendar pa je toliko gotovo, da je Ferdinandov novoletni govor prej pomnožil nego zmanjšal čute negotovosti in nevarnosti po celi Bolgariji.

Prestolni govor, s kojim je bil otvorjen pruski deželni zbor, naglašja, da skrb za zdravje *nemškega* prestolonaslednika še ni zapustila kralja, kraljeve hiše in naroda, da jim je pa tudi ostalo upanje. Oba zbornici deželnega zbora ste sklenili odposlati brzojave cesarjeviču ter mu izraziti najprisrčnejše sočutje in nado, da se bo kmalu povrnil v svojo domovino. — Gospodska zbornica volila si je predsednikom vojvodo Ratiborskkega, podpredsednikom pa pl. Rochowa in Miguela.

Komaj se je sešla *francoska* kamora, že poskušajo anarhisti napravljati vladi zadrege. Poslanec Basly predlagal je, kakor smo že enkrat kratko omenili, nastopno: Popolno pomiloščenje se dovoli: 1. Obsojenim meščanom radi vstavljenega dela ali dejanj, ki so s tem v zvezi in ki so se pripetila pred ali po pravdah v Decazeville-u itd. 2. Meščanom, ki so bili obsojeni zaradi političkih prestopkov, zločinov ali dejanj, ki so s temi v zvezi, ali pa zaradi tiskovnih, govorniških in društvenih prestopkov. 3. Vojakom, ki so se odtegnili novačanju, ki so zapustili svoje zastave ali ki so bili nepokorni. 4. Arabcem, ki so bili obsojeni zaradi vstaj leta 1865, 1871 in 1880. V poročilu, ki navaja razne nagibe k tem štirim predlogom, naglašja se tudi med drugim: „Nasproti postavam, ki naj varujejo javno imetje in moralo, je le neka posebna vrsta ljudi takó srečna, da se jej ni treba bati kazni. (Wilson). Ves narod godrnja vsled tega. Ako ga hočemo torej pomiriti, ako hočemo, da odpusti in pozabi, ne smemo milosti omejati samo na najbolj nevredne, marveč jej odkazati široko polje.“ — Dne 16. t. m. napravil je predsednik velik lov v Rambouillet-u. Pri tem padla je puška po nesreči na tla nekemu gonjaču, se je sprožila ter zadel strel poleg stoječega generala Brugérea v nedrje. Rana ni posebno nevarna. — „Temps“ nujno opominja vlado, naj strogo postopa zoper občinski svet pariški.

Italijanske ekspedicije v *Abesiniji* poveljnik, general San Marzano, upa še vedno, da bodo domačini zapustili varno gorovje ter ga napadli na ravnem, Abesinci pa so pametni ter čakajo, kedaj bo začel Italijan prodirati v notranje. Kakor se je natanko poizvedelo, imajo Abesinci nad 20.000 dobrih Remington-pušk in 15 Kruppovih topov. Vojake so dobro izvežbali evropski učitelji. Kralj Menelik šoaški, na kojega pomoč so za gotovo računali v Rimu, dal je negušu izdatno krdelo na razpolaganje.

Iz *Anglije* se poroča v „Presse“, da je Salisbury bajé podpisal listino, po koji se zavezuje Velika Britanija podpirati mirovno ligo. — Rusi bodo v kratkem pričeli delovati zoper prodiranje Angležev v srednji Aziji. Angleži sedaj najbolj hrepené po Sikkim-ozemlju, koje leži severno od Indije med Nepelom in Buthanom in je že davno pod angleškim pokroviteljstvom. „Daily News“ je došel iz Kalkute dné 8. t. m. brzojav: „Razmere v Sikkimu so vedno bolj zmešane. Radša sikkimski se je povrnil v svojo deželo, v koji so spletke Tibetancev večje kakor sploh kedaj. Narodna stranka se boji, da si bo Tibet podvrgel deželo in upa zaradi tega na pomoč Indije. Tibetanci vedno dalje prodirajo. Treba bo tedaj morebiti poslati vojake na mejo, ako že prej ne bo dejanski pokazal Kitaj svojo veljavo.“

Izvirni dopisi.

Iz *Tridenta*, meseca januarja. (Praznovanje papeževe zlate maše.) „Vstani Jeruzalem! bodi razsvetljen: ker prišla je tvoja luč, in čast Gospodova nad teboj vzhaja. Zakaj glejte, tema pokriva zemljo in mrak zakriva ljudstva; nad teboj pa bo izšel Gospod in njegova čast bo odsevala v tebi. Narodi bodo hodili v tvoji luči in kralji v svetlobi, katera bo v tebi izišla. Vzdigni svoje oči okoli sebe, in poglej, vsi ti so se zbrali in so k tebi prišli. Tvoji sinovi bodo prišli od daleč in tvoje hčere bodo izrejene na tvojih prsih. Takrat boš videl in boš napolnjen z veseljem; tvoje srce se bo čudilo in razširilo, kadar se bo spreobrnila k tebi primerska množica in bo moč narodov k tebi prihitela. Velika truma velblodov te bo kakor povodenj zagrnila, dromedarji z Madjana in Efe; vsi bodo iz Sabe prišli, zlata in kadila prinesli in oznanovali hvalo Gospodovo.“ Te besede preroka Izaija, ki merijo na Odrešenikov prihod, bile so mi zlasti zadnji dan pretečenega leta v mislih. Živo sem se spominjal velikih priprav k redki slavnosti, ki jo praznuje naslednik sv. Petra, sedaj vladajoči papež Leon XIII. Če sem dlje premišljeval, bolj se mi je zdelo, da tudi nanj moremo obračati one besede prerokove. Mislim sem si: ali se ne zbirajo sinovi in hčere — udani verniki — od severa in juga, od vzhoda in zahoda in se vdeležujejo osebno ali pa po svojih zastopnikih slovesnosti v večnem mestu? In če jim je to nemogoče, ali ne napravljajo doma slovesnih večerov, shodov, veselic v čast velikemu papežu? Ali se ne zbirajo okrog Očeta narodov vsi narodi? Ali se ne bližajo sv. prestolu tudi neverne množice in se klanjajo luči, ki tako miloprijetno sijje v staroslavnem Rimu, da njen odsev prijetno ugaja vernim in onim, ki še sedijo v smrtni senci nevere in zmot? Ali ne bo, sem si mislil, ves svet danes razsvetljen v čast in slavo modrega, od Boga samega nam podarjenega najvišjega duhovna? Ali ne izginja tema pred lučjo njegovega vzglednega življenja, pred njegovo modrostjo in učenostjo?

V take in enake misli utopljen, hodil sem dan sv. Silvestra proti večeru po ulicah trizobnega mesta ter radovedno pričakoval, kdaj se prične razsvetljava mesta. — Že se je zmračilo, z bližnjega griča, na katerem stoji župna cerkev Sardanja (Sardagna), čuli so se prijetno ubrani glasovi zvonov in mogočno gromenje topičev, ki so naznanjali slovesnost papežovo. V mestu pa je bilo vse po navadi, nekako mrtvo-tiho se mi je zdelo. Skoraj nejevoljen podal sem se k počitku.

Novega leta dan ob 10. uri bila je v stolni cerkvi slovesna sv. maša, katero je služil mil. knezoškof Evgenij Valussi v spomin papeževe slavnosti. Cerkev bila je napolnjena, dostojanstveniki, svetni in vojaški, so se v prav obilnem številu vdeležili sv. opravila. Konec sv. maše bilo je izpostavljeno sv. Rešnje Telo. Potem bila je zahvalna pesem (Te deum) in na to blagoslov z Najsvetejšim.

Novega leta dan sem zvedel, da je večer tega dneva namenjen, da se mesto razsvetli. In res, ob 1/2 6. uri zvečer začeli so se glasiti zvonovi pri raznih cerkvah, in luči so se prikazovale na oknih. Tudi mogočno gromenje strela se je razlegalo in jasno oznanovalo ljubezen in udanost prebivalcev tridentinskega mesta do sv. Očeta. Opazoval in prehodil sem ulico za ulico, in sploh moram resnici na ljubo povedati, da sem več pričakoval, kajti mnogo hiš bilo je tamnih — razsvetljena je bila, ako splošno rečem, le dobra polovica vsega mesta. Izmed župnih cerkvâ razsvetljena bila je samo cerkev sv. Petra in tudi dokaj okusno ozaljšana. Izmed manjših cerkvic bili ste najlepše razsvetljeni cerkvice sv. Trojice in cerkev „vernih duš“. (Dalje prih.)

Trnje na Pivki, 14. januarja. (Nesreče.) Ljudski pregovor: Tretjič rado gre, tukaj se je spolnil. — Na vernih duš dan gre zjutraj pred sveto mašo 25letni Jernej Šušteršič po drva z vozom; vzame seboj še dva po 12 let stara fantiča, srečno drva naložijo ter se proti domu napotijo. Eden fantičev ostane zadej, in le dva gresta z drvi naprej; kar zavozita na potu v neko jamo, da konja ne moreta izpeljati. Jernej reče fantiču, naj konje požene, a on hoče nekoliko privzdigniti. Konja kreneta nekoliko navkreber, in voz se zvrne na Jerneja, da pri tisti priči izdihne svojo dušo.

14. novembra je pustila neka mati v Paličji svoja dva otroka, večjega v tretjem letu in manjšega jedno leto starega še v zibelki na ognjišči, kjer se je južna kuhala in gre v sosedno hišo nekaj prosit; pristavi pa otrokoma svojo sestro varuhinjo. Pa, ker matere ni bilo precej domu, menda se sestri dolg čas zdi, torej popusti otroka in gre v drugo hišo. Starejši fant stegne svojo roko v lonec po krompir, obleka se mu vname, skoči z ognjišča, vzame korec vode, pa na sredi veže obnemore, in v pravem pomenu zgori. Lahko si je misliti strah in grozo matere, ko otroka mrtvega dobi.

22. decembra je šel Luka Črne, ogljarski delavec iz Št. Mihela Hrenoviške fare, zvečer iz Klenka proti Paličji, ko se je silno s snegom kadilo; pa na potu obnemaga in zmrzne. Našla sta ga dva Juriščana še le 11. t. m., ko sta šla v Št. Peter in zagledala glavo in roko v snegu. Naznanila sta v Klenku ljudem, ki so ga iz snega odkopali in odnesli v mrtvašnico v Paličje, kjer je bil 14. t. m. pokopan.

Dnevne novice.

Častitim udom družbe sv. Mohorja in narodu slovenskemu naznanjamo srce pretresujočo izgubo moža nam vsem najdražjega. Po osemtedenskem bolehanju in hudem trpljenju izročil je svojemu Stvarniku krepostno dušo svojo prečastiti

Msgr. Andrej Einspieler

častni kamornik sv. Očeta, kn. šk. duhovni svetovalec, zlatomašnik, dosluženi c. kr. profesor viših realnih šol v Celovcu, deželni poslanec, častni občan mnogih slovenskih srenj itd. itd. itd.

dné 16. prosinca t. l. ob 9. uri zjutraj v 75. letu svojega prezaslužnega življenja, po večkratnem prejemu sv. zakramentov.

Družba sv. Mohorja žaluje za njim kot svojim očetom; blagi ranjki jej je bil dejanski ustanovnik, prvi predsednik, potem podpredsednik in blagajnik do sedaj.

Podrl se je z njim najmočnejši steber mnogim dobrodelnim napravam in družbam; odstopil je z bojnega polja neprestrašeni boritelj za „vero, dom, cesarja“; — s krvavečim srcem plakajo koroški Slovenci za svojim voditeljem.

Le blažilna misel na previdnost božjo, ki čuva nad nami, more nas tolažiti.

Pogreb boče v sredo dné 18. t. m. ob 1/2 3. uri popoldne. Telo predragega pokojnika boče na lastnem domu, Pavličeve ulice št. 7, in v drugič v stolni cerkvi blagoslovljeno in potem na Št. Rupertske pokopališču v družbe sv. Mohorja lastnem grobu pokopano.

Mrtvaška opravila bodo v četrtek dné 19. t. m. ob 10. uri zjutraj v samostanski cerkvi oo. kapucinov.

Bog mu daj večni mir in pokoj!

V Celovcu, dné 16. prosinca 1888.

Odbor družbe sv. Mohorja.

Mrtvaški list razposlala je tudi pokojnikova sorodovina. — Naš list je naročil v Celovci venec s trakovi in primernim napisom ter ga položi na Einspielerjevo krsto. Tudi iz Ljubljane odposlala bodo narodna društva več venecov. — Kakor nam je sporočil prijatelj iz Celovca, zbolel je malo prej še krepki A. Einspieler koncem novembra, prve dni decembra se je vlegel, in po novem letu se je toli shujšala bolezen, da ni bilo več upanja. Zadnji teden ni že nikogar več poznal in včeraj je zaspal v Gospodu. Ker smo povodom pokojnikove zlate maše dné 21. avgusta m. l. obširno opisali njegovo

življenje in delovanje na cerkvenem in narodnem polju, dostaviti nam je še, da je bil Andreja jeden prvih izmed živečih Slovencev. Že njegovo ime navduševalo je narodnjake k delovanju; Einspieler je znan malone v vsaki slovenski koči. Njegov „Mir“ probudil je zopet koroške Slovence k političnemu življenju, in s to zaslugom si je pridobil hvaležnost in ljubezen vsega naroda slovenskega. Večen spomin in slava Einspielerjevemu imenu! — Jutri ob 1/2 10. uri dopoludno bo deželni in državni poslanec g. Klun v Št. Jakopski cerkvi daroval sv. mašo, katere se bodo vdeležili deželni poslanci.

(Leon XIII. in časnikarstvo.) Kako vé ceniti sv. Očca Leon XIII. katoliško časnikarstvo, poročal je profesor Brunelli, vrednik v Peružiji izhajajočega lista „Paeze“, v svojem govoru o tiskarstvu na katoliškem shodu v Modeni tako-le: „Ko sem prišel domov s katoliškega shoda v Florenciji, kjer mi je bila čast zastopati kardinala Joahima Pecci-ja (sedanjega sv. Očeta), povedal sem kardinalu, da nameram ustanoviti v Peružiji nov list (sedanji list „Paeze“). Nato se je vladika izjavil: „Veselejše novice mi niste mogli sporočiti, katoliški list v moji škofiji — zatrdim Vam — je dežele neprestani, pravi misijon.“ Potem me je navduševal k temu podjetju ter naročil vsem župnikom in ostalim duhovnikom in neduhovnikom, naj list podpirajo in razširjajo. Torej na noge predragi časnikarji! Pogum krepki tovariši! — Kar mi je tedaj moj dragi vladika Joahim Pecci kot kardinal rekel, poudarjal je pozneje kot papež, in sicer meseca februarja 1879. l., ko smo se mu na njegovo željo katoliški časnikarji s celega sveta v Rimu poklonili. Izvestno torej papež ljubi katoliške časnikarje, pozna njih žrtvovanje, skrbi in težave, katere imajo v svojem poslu. Opomnil me je tudi onih besedi Vergilijevih: „Tu ne cede malis, sed contra audentior ito.“ (Glej, da pred zlom ne zbežiš, močnejše mar v bran se mu stavi!)

(V „Katoliški družbi“) je jutri zopet večerni govor, ki ga bo imel v. č. g. prof. dr. Janežič.

(Odbor družbe sv. Mohora) je nam poslal naslednje vrstice: Ker se bliža čas, da bodo č. gg. poverjeniki začeli družbi dopošiljati imenik in doneske letošnjih družbenikov, zdi se nam potrebno opozoriti, da je bilo v nekem dopisu proti koncu minolega leta po pomoti rečeno, kakor da bi družba sv. Mohora bila poslala svojim poverjenikom povabila za nabiro zneskov za šolsko družbo sv. Cirila in Metoda, ampak odposlal jih je, kakor smo zvedeli, odbor družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, ki je na dotičnih povabilih tudi podpisan. Prosimo torej č. gg. poverjenike, naj nabrane zneske za šolsko družbo pošiljajo podpisnemu odboru, nikakor pa ne družbi sv. Mohora, ki mora biti oprezna na vse strani, da si ne poostri znanega nasprotstva.

(Umrla) je danes zjutraj ob 8. uri po dolgi in mučni bolezni blag. gospa Franciška Križnar roj. Rassinger, c. kr. okrajnega sodnika vdova in mati obče spoštovanemu preč. gosp. kanoniku Miroslavu Križnarju. Naj v miru počiva!

(Osepnice v Ljubljani.) Govori se in piše, da so perice iz okolice s perilom zanesle osepnice v mesto. Prijatelj pa nam piše, da ta trditve ni utemeljena. Tako n. pr. šteje Bizovik blizu 1000 prebivalcev in nekaj nad 100 hiš; znano pa je, da je v okolici ravno ta vas središče peric, in vendar ni nobeden še zbolel za kozami ne v minolem letu ne letos.

(V šoli „Glasbene Matice“) se poučuje v teoriji 100 učencev, v harmoniji 44 učencev, v skupnem petji I. oddelek 82, II. oddelek 41 učencev. Moški zbor šteje 86 pevcev, ženski pa 22 pevk; v solopetji poučuje se v treh razredih 26-vojencev, na klavirji 110, na goslih 42 gojencev. Iz teh števil je pač razvidno, kako veselo se razcvita ta za naš narod velevažni zavod.

(300letnico Gunduličeve) praznovali so v petek večer dostojno vsi v Ljubljani bivajoči Hrvatje. Steklana dvorana čitalnična bila je lepo okinčena zelenjem in narodnimi zastavami, a na pročelji krasil je dvorano transparent z napisom: Slava našemu Ivanu Franu Gunduliču! Ko se je okoli 9. ure napolnila dvorana, pozdravil je g. Milan Leustek prisotne čestilce neumrlega pesnika ter nasvetoval za predsednika g. G. Mariankovića, ki je bil „per acclamationem“ potrjen. Nato mladi Hrvat, g. Leustek, v kratkem, pa jedernatem govoru nariše slavljenčev životopis. Vrstili so se še

razni govori v smislu slavnosti. Izmed Hrvatov sta govorila gg. Janda in Zangl, izmed Slovencev gg. Drenik, Brunet in dr. Zabava se je vršila v najlepšem redu in sporazumku, pevski del je preskrbelo društvo „Slavec“. Razen telegramov iz Zagreba bil je tudi pozdrav dunajskih Hrvatov društva „Zvonimira“.

(O Krasu) govoril je te dni na Dunaji v avstrijskem planinskem društvu gozdarski svetnik prof. Adolf vitez Guttenberg, razlagajoč pogodovanje njegovo. Ob enem je poudarjal neugodnosti, ki ovirajo pogodovanje in te so: Neugodne geološke razmere, še bolj neugodno podnebje in dostikrat posestniške razmere. Pogodovalni prostor meri več nego dvesto štirjaških milj (namreč ves Kras, ki se razteza od Postojine doli v Dalmacijo) in še le prihodnji generaciji se utegne posrečiti, okoli 25% vsega Krasa pogozditi z velikanskimi denarnimi žrtvami, ki bodo pa ob svojem času donašale lepe obresti.

Telegrami.

Iz Celovca, 17. januarija. Raz hišo družbe sv. Mohora in pokojnika vejejo v znak žalovanja črne zastave. Pred krsto nenadomestnega nam rajncega ves čas gnječa ljudstva iz mesta in dežele. Od vseh strani dohajajo pomilovalne brzojavke na prebritki izgubi.

Mir izhajal bode tudi nadalje, izdajatelj in lastnik Gregor Einspieler.

Dunaj, 17. januarija. „Fremdenblatt“ naznanja, da je vest o objavi čeških veleposestnikov neresnična, dostavljajoč, da se z njihove strani ni izrazilo niti mnenje o glasovanju dne 13. januarija gledč Vašatyja, tem manj tedaj izdala objava, zaradi česar zgubijo svojo veljavo vse iz tega sklepane posledice. „Fremdenblatt“ naglašja svojo veliko zadovoljnost, da se ni izvršil korak, ki ne bi bil primeren stališču velikega posestva in koji bi bili Mladočehi porabili v svojo korist kot vspeh neprimerne postopanja.

Petrograd, 17. januarija. V reskriptu moskovskemu poglavarju izraža car svojo trdno nado, da bo tudi v tem in v prihodnjih letih dopuščal mir posvetiti vse moči notranjemu napredku.

Bruselj, 17. januarija. Mej včerajšnjo predstavo v Alhambra-gledališči je izbruhnil ogenj; iz kurjavne cevi začel je švigati plamen. V parteru navstala je velika gnječa, galerije pa so ostale mirne. Ogenj je bil kmalu pogasjen. Predstava se je potem brez vsake daljne nezgode vršila do konca.

Sofija, 17. januarija. (Reuterjevo izvestje.) Vlada je naznanila diplomatskim agentom obseg pisma, koje so našli pri Nabokovu. Pismo je pisano v nemščini, namenjeno je bilo grofu Ignatjevu v Moskvi, datuje iz Carigrada z dne 5. februarja 1887 in je podpisan neki Provič. V njem je govorica o nabiranji Črnogorcev in pripravah za vstajo v Bolgariji.

Listnica opravištva.

G. V. L. na D: Na dveh dopisnicah: Nobene razun nakaznice nismo prejeli, tedaj tudi odgovoriti nismo mogli. Naprej vplačano za celo leto, a za nazaj vpisanega je še 10 gold.

G. V. G. na Planini: Ne bodite v skrbeh! Kakor ste prejšnje številke redno dobivali, dobili boste tudi naslednje, ne da bi trebalo Vam novih dopošiljati. Ni čuda, ker ste tako ločeni od sveta, da tako pozno dobivate: Prašate, pod kakimi pogoji bi se pri Vas pošta dobila, ko je zdaj po bližnici 2 1/2 ure daleč. Obrnite se na c. kr. pošto oblast. Saj pošto postajo ste pri Vas že imeli. H kmetijski družbi ustopite lahko, kakor Vam drago, tu ali pri podružnici v M. — Vpisali vse, kakor želite naprej, a je še nazaj 5 gld. Vam je vstreženo tako?

G. J. L. v M: Se bode zgodilo, če malo potrpite!

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja		barometra v mm	termomera po Celziju			
7. u. jut.		748.44	—10.0	sl. svzh.	d. jasno	
10. 2. u. pop.		747.64	—3.4	"	jasno	0.00
9. u. zveč.		747.79	—10.4	"	"	"

Zjutraj oblačno, pozneje jasno. Srednja temperatura 7-9° C, za 5-6° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

17. januarija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	78 gl. 30 kr.
Sreberna " 5% " 100 " " 16%	80 " 55 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	110 " — "
Papirna renta, davka prosta	93 " 40 "
Akcije avstr.-ogerske banke	869 " — "
Kreditne akcije	269 " 30 "
London	126 " 85 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleond.	10 " 35 "
Cesarski cekini	5 " 97 "
Nemške marke	62 " 25 "

Pretužnim srcem sporočam sorodnikom in znancem bitko vest, da so po sklepu božje previdnosti predraga mi mati, gospa

Franciška Križnar, roj. Rassinger,
c. kr. okrajnega sodnika vdova,

po dolgi mučni bolezni, danes ob 8. uri dopoludne, večkrat prevideni s sv. zakramenti, v 66. letu svoje starosti, v boljšo večnost se preselili.

Pogreb bo v četrtek, 19. januarija ob 3/4. uro popoldne, iz hiše pred škofijo št. 7.

Nepozabljivo ranjco priporočam iskreno v molitev in pobožni spomin.

V LJUBLJANI, 17. januarija 1888.

Friderik Križnar,
kanonik in stolni župnik.

(1)

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Franciškansko cerkvi v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njih stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano rečno fino delo in najnižje cene.

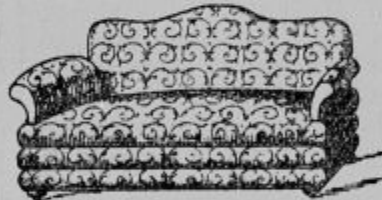
Posebno priporočilne za prekupee so oljnatne barve v ploščevinastih pušicah (Blechlblehsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfinije naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah. (14)

☛ Cenike na zahtevanje. ☛

Anton Obreza,

tapecirar in dekoratér

v Ljubljani, Ključarske ulice šte. 3.

priporoča prečast. duhovščini in slavnemu p. n. občinstvu za izvanredno znižano ceno, veljavno le januarija in februarja t. l.: Divane (glej podobo) po 26 in 27 gld. Stole po 8 in 9 gold. Mo-

droce na peresih (Federmadratzen) po 10 gld. Žimnice po 22 gld. in višje. Molilni klečalniki in cerkveni stoli.

Za dobro in pošteno delo se jamči. Naročila z dežele in poprave, kakor tudi vsa v to stroko spadajoča dela se točno in najceneje izvršujejo.

☛ Ceniki s podobami zastoj in franko na zahtevanje. (13)

Št. 1263.

Razpis dražbe.

(2)

Zaradi oddaje zgradbe šolskega poslopja v Sturiji pri Vipavi zvršila se bode zmanjševalna dražba

dne 27. januarija 1888

ob 10. uri dopoludne v Sturiji.

Vse delo cenjeno je na 9.515 gold. 15 kr. in oklicalo se bode z tem zneskom.

Dražbeni uveti, vsled katerih ima zlasti vložiti vsak draživec vadij od 5 odstotkov ponujene svote, prevzemnik pak zavarščino od 951 gold., potem proračun in stavbeni načrti leže do dne dražbe pri ovem uradu vsakteremu na ogled.

C. kr. okrajni šolski svät v Postojini

dne 12. januarija 1888.

Izvožno marcno pivo

v steklenicah (50)

dobiva se v pivovarni Janeza Perlesa v Ljubljani

v zabojih po 50 steklenic, steklenice z 5/10 L.

" " 50 " " " 7/10 L.